

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 5 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง
- ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง
- ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร
- ขั้นที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร
- ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ขั้นที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน
4. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดจากการศึกษาดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พบว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความหมายของการศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง และจะต้องส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย โดยให้สังคมมี

ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำสาระของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของ บุคคลในท้องถิ่น และมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความ ดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม และให้จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการ ของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

จากการสรุปผลการศึกษาดังกล่าว เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทย กับเยาวชนไทยในปัจจุบัน มุ่งเน้นพัฒนาคน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งเสริมวัฒนธรรม ภูมิปัญญา โดยจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับ ความสนใจ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม ให้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะกระบวนการ การจัดการ ให้ทำเป็น คิดเป็น มีการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพจริง ตามความต้องการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด

ผลการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จากการวิเคราะห์วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 พบว่า การศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ความเป็นสากล หลักสูตรจะมีโครงสร้างยึดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรได้ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจใน ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งการมีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย โดยเน้นให้เกิดความรัก ประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม และให้ สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น โดยพัฒนาเป็น

หลักสูตรเพิ่มเติมได้ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนด สาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน ที่พัฒนาสาระการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ไทย ภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย โดยเน้นให้เกิดทักษะกระบวนการทุกด้าน พร้อมกับส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม และบูรณาการสาระทั้ง 5 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ในหลักสูตร

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน พบว่า การปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันจะมีมาตรฐานกำกับ (Standards-based Reform) เพื่อเป็นหลักประกันว่าเยาวชนของชาติ จะได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันทั้งประเทศ มาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาตลอดช่วงชั้น โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายหรือเป็นกรอบทิศทางในการกำหนดเนื้อหาทักษะกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถบรรลุตามที่มาตรฐานกำหนด

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน มีองค์ประกอบของหลักสูตร คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล ตามกรอบของหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน

ผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนการสอน สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังพบว่า กระบวนการในการ

พัฒนาหลักสูตรมีความคล้ายคลึงกัน คือ เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน เกิดจากการได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อเสนอแนะในงานวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ ซึ่งเน้นให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน มีวิธีการ และวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตรที่คล้ายคลึงกับเอกสารการพัฒนาหลักสูตรที่ศึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทย จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามขั้นตอนของการสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน การประเมินค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แบบสอบถามมีความสอดคล้องคล่องเหมาะสมและสามารถนำไปทดลองใช้ได้ (ค่า IOC อยู่ระหว่าง .50 - 1.00) มีผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของการปรับข้อความสำนวน และข้อกระทงในการสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไป

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ 1.ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียนหนองแค "สริกจพิทยา" 2.ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชนของโรงเรียนหนองแค "สริกจพิทยา" 3.นักเรียนโรงเรียนหนองแค "สริกจพิทยา" ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

ตอนที่ 3 การจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องปรากฏผลดังนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชนของโรงเรียน
หนองแค "สรกิจพิทยา"

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน

	ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	หญิง	36	57.1
	ชาย	27	42.9
อายุ	20-30 ปี	3	4.8
	31-40 ปี	20	31.7
	41-50	31	49.2
	51 ปีขึ้นไป	9	14.3
การศึกษา	ประถมศึกษา	32	50.8
	มัธยมศึกษา(ต้น-ปลาย) ปวช.	23	36.5
	อนุปริญญา	2	3.2
	ปริญญาตรี	6	9.5
ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน	1-2 ปี	3	4.8
	3-5 ปี	1	1.6
	6-10 ปี	13	20.6
	มากกว่า 10 ปี	46	73.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 เป็นเพศชายจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ในด้านของอายุ ส่วนใหญ่อายุ 41-50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน อายุ 20-30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และร้อยละ 14.3 ตามลำดับ ในด้านการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษา(ต้น-ปลาย) ปวช. จำนวน 23 คน ปริญญาตรี จำนวน 6 คน และอนุปริญญา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5, 9.5, 3.2 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมของผู้ปกครองนักเรียน
บุคคลในชุมชน

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้วิถีชีวิตของคนไทย เปลี่ยนไป	3.98	.793
2	สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันทางด้านวัตถุทำให้ มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจก่อให้เกิดภาวะความเครียด ความเป็นอยู่ และค่านิยม	3.84	.827
3	ปัจจุบันบุคคลในสังคมขาดคุณธรรมและจริยธรรม มากขึ้น	3.83	.661
4	ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยกำลังจะหายไปจากสังคมไทย	3.60	.773
5	ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสภาวะเศรษฐกิจ ของสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลให้เด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.19	.669
6	ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบ วัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มากขึ้น	4.17	.636
7	เด็กและเยาวชนไทยขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.56	.838

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหา
สังคมทุกประเด็น อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ตาราง 6 แสดงความคิดเห็นด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรของผู้ปกครองนักเรียน
บุคคลในชุมชน

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ความรู้เรื่องประวัติวิถีชีวิตไทย	3.97	.822
2	ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทย	3.83	.814
3	มารยาทไทยเรื่องการทำมาหากิน	3.62	.869
4	มารยาทในสถานศึกษา	3.63	.655
5	มารยาทในการยืน เดิน นอน	3.35	.786
6	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทย	3.51	.948
7	ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย	3.44	.996
8	ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย	3.54	1.029
9	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	3.71	.991

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน มีความเห็นด้วยในการจัด
เนื้อหาสาระที่จะบรรจุในหลักสูตรในระดับเห็นด้วยมากทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง
3.51-4.50) ยกเว้นข้อประเด็นเนื้อหาสาระเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นอน ที่ผู้ตอบ
แบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51-3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาสาระ ดังนี้ นำความรู้
พื้นฐานทางด้านสังคม และการปฏิบัติตัวแบบวิถีไทยดั้งเดิมมาจัดเป็นเนื้อหาสาระเพิ่ม เรื่อง
ประเพณีสังคมไทย มารยาทในการพูด ความหมาย ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย

ตาราง 7 แสดงความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในหลักสูตรของผู้ปกครองนักเรียน
บุคคลในชุมชน

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ภาพ ข่าว เหตุการณ์จากสื่อต่างๆ	3.67	.823
2	สื่อจากวีซีดี วีดีทัศน์	3.68	.947
3	ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.89	.805
4	แหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.65	.806
5	แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง	3.75	.999
6	แหล่งเรียนรู้ทางด้านความเป็นอยู่ของไทยในอดีต	3.65	.883

จากตาราง 7 พบว่า มีความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในหลักสูตรในระดับเห็นด้วย
มากทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ ให้
นักเรียนค้นคว้าข้อมูลการใช้ชีวิต และวัฒนธรรมจากชาวบ้าน เพื่อให้ซึมซับสังคมแบบดั้งเดิม
เน้นการค้นคว้าในหนังสือมากกว่าในอินเทอร์เน็ต เพราะจะทำให้นักเรียนมีความพยายามมาก
ขึ้น เน้นแหล่งเรียนรู้ความเป็นอยู่ไทยสมัยก่อน แหล่งเรียนรู้ควรเพิ่มห้องสมุดและหนังสือพิมพ์

ตาราง 8 แสดงการจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน
ด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่ ของความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ปัญหาทางวัฒนธรรมทางการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ เกิดขึ้นในโรงเรียนชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง		
1.1 การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ	194	3
1.2 การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ	202	1
1.3 การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม	183	4

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่ ของความคิดเห็น	ลำดับที่
1.4 การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ	196	2
1.5 การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย น้อยเกินไป	154	5
2. กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้แก่กิจกรรมอะไรบ้าง		
2.1 วันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา	186	1
2.2 วันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์	160	2
2.3 กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถีไทย"	150	3
2.4 กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	129	4

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 63 คน ได้จัดอันดับความสำคัญ
ความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย
โดยจัดอันดับปัญหาทางวัฒนธรรมทางการอยู่ร่วมกันในสังคมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน/ชุมชน
ดังนี้ ปัญหาสำคัญอันดับที่ 1 คือ การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิด
เห็นเท่ากับ 202 ปัญหาอันดับที่ 2 ได้แก่ เรื่องการไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ มีค่าความถี่
ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 196 ปัญหาอันดับที่ 3 ได้แก่ เรื่องการขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ มี
ค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 192 ปัญหาอันดับที่ 4 ได้แก่ เรื่องการแต่งกายที่ไม่
เหมาะสม มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 183 และปัญหาอันดับที่ 5 ได้แก่ การมี
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยน้อยเกินไป มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ
154 และผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมควรให้มีการอบรมมารยาทให้
มากกว่านี้

สำหรับกิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย
พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จัดอันดับการจัดกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 1
ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา
มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 186 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 2 ได้แก่

กิจกรรมวันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 160 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 3 ได้แก่ กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตนตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถีไทย" มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 150 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 4 ได้แก่ กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทย มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 129 ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี

ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา"

ตาราง 9 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

	ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	หญิง	31	75.6
	ชาย	10	24.4
อายุ	20-30 ปี	6	14.6
	31-40 ปี	7	17.1
	41-50	18	43.9
	51 ปีขึ้นไป	10	24.4
	ตำแหน่งทางการศึกษา	ผู้บริหาร	3
	ครูประจำการ	33	80.5
	ครูอัตราจ้าง	5	12.2
ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ในโรงเรียนนี้	1-5 ปี	4	9.8
	6-10 ปี	5	12.2
	11-15 ปี	8	19.5
	มากกว่า 15 ปี	24	58.5

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 เป็นเพศชายจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ด้านของอายุ ส่วนใหญ่อายุ 41-50 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และอายุ 31-40 ปี จำนวน 7 คน อายุ 20-30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และร้อยละ 14.6 ตามลำดับ ด้านตำแหน่งทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู

ประจำการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 ครูอัตราจ้าง 5 คน ผู้บริหาร 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และ 7.3 ตามลำดับ ด้านระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลามากกว่า 15 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 และปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นเวลา 11-15 ปี จำนวน 8 คน ปฏิบัติหน้าที่เวลา 6-10 ปี จำนวน 5 คน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลา 1-5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5, 12.2 และ 9.8 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป	4.17	.587
2	สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันทางด้านวัตถุทำให้มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจก่อให้เกิดภาวะความเครียด ความเป็นอยู่ และค่านิยม	4.10	.490
3	ปัจจุบันบุคคลในสังคมขาดคุณธรรมและจริยธรรมมากขึ้น	4.15	.793
4	ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยกำลังจะหายไปจากสังคมไทย	3.71	.873
5	ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสภาวะเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.10	.700
6	ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยมากขึ้น	4.32	.567
7	เด็กและเยาวชนไทยขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย	3.85	.691

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมไทยในแต่ละประเด็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ความรู้เรื่องประวัติวิถีชีวิตไทย	4.24	.969
2	ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทย	4.05	.893
3	มารยาทไทยเรื่องการทำความเคารพ	4.34	.883
4	มารยาทในสถานศึกษา	4.22	.988
5	มารยาทในการยืน เดิน นอน	4.02	.908
6	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทย	4.20	.872
7	ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย	4.20	.782
8	ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย	4.15	.853
9	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	.949

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นด้วยในการจัดเนื้อหาสาระที่จะใช้
ในการจัดทำหลักสูตรทุกข้อในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาสาระ ดังนี้ ประเพณีไทยในท้องถิ่น
ความสำคัญ คุณค่า ประโยชน์ของวัฒนธรรม ประเพณีไทย ที่มีต่อเยาวชนและสังคมไทย มี
การ บูรณาการรากเหง้าของความเป็นไทยในอดีตกับปัจจุบัน ศึกษาวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมที่
คนไทยควรยึดถือปฏิบัติและธำรงไว้

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรของผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	การบรรยาย	3.20	.749
2	การอภิปรายซักถาม	4.00	.592
3	การฝึกปฏิบัติ เช่น ฝึกปฏิบัติมารยาทไทย	4.34	.762
4	การทัศนศึกษา	3.80	1.030
5	การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีการร่วมมือพึ่งพา อาศัยกัน	4.05	.7340
6	การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตการสัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็น ต้น	4.12	.6781
7	กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด เช่น การคิดแก้ปัญหา	4.17	.771
8	การเข้าร่วมกิจกรรมจริง เช่น เข้าร่วมกิจกรรม วัฒนธรรมประเพณีไทย	4.31	.756
9	การให้ผู้เรียนได้จัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	4.05	.805

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50) ยกเว้น
ประเด็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบรรยาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความ
คิดเห็นไม่แน่ใจ สำหรับวิธีการสอนแบบบรรยาย (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้ ให้
มีการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เน้นการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเข้าใจและซาบซึ้งวิถีไทย เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญโดยเฉพาะให้มีการแสดงความคิดเห็น จัดกิจกรรมให้เข้าถึงวัฒนธรรมการปฏิบัติตน
ในห้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ตาราง 13 แสดงความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา
ครู

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	การใช้แบบทดสอบ	3.35	.855
2	การสังเกตพฤติกรรมการเรียน	4.07	.608
3	ผลงานการศึกษาค้นคว้า	3.95	.705
4	การสังเกตทักษะกระบวนการคิดจากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และการแสดงความคิดเห็น	4.12	.781
5	การสังเกตการทำงานกลุ่ม	3.90	.664
6	ผลการรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.80	.872
7	การสังเกตการจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.95	.805

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านการวัดผล
ประเมินผลในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50) ยกเว้น ประเด็นการ
วัดผลด้วยการใช้แบบทดสอบผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจสำหรับวิธีการวัด
และประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้ โดยการ
สังเกต ประเมินจากพฤติกรรม แนวคิด การมีส่วนร่วมให้ความรู้ การแสดงออกทางวัฒนธรรม
ประเมินตามสภาพจริง เน้นการประเมินรายบุคคล ประเมินจากการปฏิบัติจริง

ตาราง 14 แสดงความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ภาพ ข่าว เหตุการณ์จากสื่อต่างๆ	3.98	.821
2	สื่อจากวีซีดี วีดีทัศน์	3.95	.865
3	ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	4.07	.818
4	แหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน	4.15	.882
5	แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง	4.15	.910
6	แหล่งเรียนรู้ทางด้านความเป็นอยู่ของไทยในอดีต	4.10	.944

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มี เช่น หมู่บ้านควาย วิทยาลัยการปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน พิพิธภัณฑ์สำนักวัฒนธรรม สถานการณ์จริง ใช้สื่อทันสมัยและแหล่งเรียนรู้จริง ภูมิปัญญาชาวบ้าน บุคคลในท้องถิ่นที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

ตาราง 15 แสดงการจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่ ของความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ปัญหาทางวัฒนธรรมทางการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ เกิดขึ้นในโรงเรียน/ชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง		
1.1 การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ	140	2
1.2 การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ	106	3
1.3 การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม	105	4
1.4 การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ	147	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่ ของความคิดเห็น	ลำดับที่
1.5 การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย น้อยเกินไป	74	5
2. กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้แก่กิจกรรมอะไรบ้าง		
2.1 วันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา	120	1
2.2 วันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์	69	4
2.3 กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถีไทย"	102	2
2.4 กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	94	3

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย โดยจัดอันดับความสำคัญในเรื่องปัญหาทางวัฒนธรรมทางด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน/ชุมชน ดังนี้ ปัญหาที่สำคัญเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 147 ปัญหาสำคัญอันดับที่ 2 ได้แก่ การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 140 ปัญหาสำคัญอันดับที่ 3 ได้แก่ การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 106 ปัญหาสำคัญอันดับ 4 ได้แก่ การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 105 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ ปัญหาสำคัญอันดับ 5 ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทยน้อยเกินไป มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 74 และผู้ตอบแบบสอบถามยังแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การขาดวิจารณญาณ ขาดความอดทนในด้านต่าง ๆ

สำหรับด้านการจัดกิจกรรมผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้แก่กิจกรรมอะไรบ้าง กิจกรรมที่ให้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนามีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 120 กิจกรรม

ที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ได้แก่ กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม “เพชรงามตามวิถีไทย” มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 102 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ได้แก่กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 94 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญในอันดับที่ 4 วันสำคัญทาง ประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์ มีความถี่ของการแสดงความคิดเห็น 69 และให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย การอบรมมารยาท การสวดมนต์ไหว้พระ และควรมีการสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองแค “สรกิจพิทยาศึกษา”

ตาราง 16 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

	ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	หญิง	40	64.5
	ชาย	22	35.5
ระยะเวลาที่ศึกษาในโรงเรียนนี้	1-2 ปี	14	22.6
	3-4 ปี	17	27.4
ที่ตั้งบ้านของนักเรียน	5-6 ปี	31	50.0
	อยู่ในเขตพื้นที่บริการ	25	40.3
	อยู่นอกเขตพื้นที่บริการ	37	59.7

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 เพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 ระยะเวลาที่ศึกษาในโรงเรียนนี้ ส่วนใหญ่จะศึกษา 5-6 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ศึกษาในโรงเรียนนี้เป็นเวลา 3-4 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 ศึกษาในโรงเรียนนี้เป็นเวลา 1-2 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 ด้านที่อยู่อาศัยพบว่า ส่วนใหญ่จะอยู่นอกเขตพื้นที่บริการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 อยู่ในเขตพื้นที่บริการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตาราง 17 แสดงความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้วิถีชีวิตของคนไทย เปลี่ยนไป	3.95	.664
2	สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันทางด้านวัตถุ ทำให้ มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจก่อให้เกิดภาวะความเครียด ความเป็นอยู่ และค่านิยม	3.85	.698
3	ปัจจุบันบุคคลในสังคมขาดคุณธรรมและจริยธรรมมาก ขึ้น	3.82	.666
4	ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยกำลังจะหายไปจากสังคมไทย	3.53	.762
5	ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสภาวะเศรษฐกิจ ของสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลให้เด็กและเยาวชนมี พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	3.89	.749
6	ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบ วัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มากขึ้น	4.24	.670
7	เด็กและเยาวชนไทยขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.51	.741

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหา
สังคมไทยทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50)

ตาราง 18 แสดงความคิดเห็นด้านการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ความรู้เรื่องประวัติวิถีชีวิตไทย	3.53	.863
2	ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทย	3.45	.645
3	มารยาทไทยเรื่องการทำความเคารพ	3.61	.837
4	มารยาทในสถานศึกษา	3.56	.760
5	มารยาทในการยืน เดิน นอน	3.26	.808
6	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทย	3.63	.659
7	ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย	3.79	.852
8	ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย	3.68	.845
9	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	3.79	.852

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความเห็นด้านเนื้อหาสาระในแต่ละเนื้อหาสาระในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50) ยกเว้นข้อ 2 เนื้อหาสาระเรื่องความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย และข้อ 5 เนื้อหาสาระเรื่องมารยาท ในการยืน เดิน นอน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาสาระ ดังนี้ การดำเนินชีวิตของคนไทยในอดีตโดยเฉพาะในสมัยกรุงศรีอยุธยา เนื้อหาด้านวัฒนธรรมเรื่องมารยาทโดยให้เน้นมากๆ เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีไทย ภูมิปัญญาไทย ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ให้ทุกคนได้รับรู้คุณค่าของวัฒนธรรม

ตาราง 19 แสดงความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	การบรรยาย	3.45	.717
2	การอภิปรายซักถาม	3.34	.723
3	การฝึกปฏิบัติ เช่น ฝึกปฏิบัติมารยาทไทย	3.47	.762
4	การทัศนศึกษา	3.74	.974
5	การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีการร่วมมือพึ่งพา อาศัยกัน	3.84	.772
6	การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตการสัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	4.03	.768
7	กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด เช่น การคิดแก้ปัญหา	3.87	.735
8	การเข้าร่วมกิจกรรมจริง เช่น เข้าร่วมกิจกรรม วัฒนธรรมประเพณีไทย	3.82	.840
9	การให้ผู้เรียนได้จัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.66	.651

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนในหลักสูตรในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51-4.50) ยกเว้นข้อ
1 กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบรรยาย ข้อ 2 กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการอภิปราย
ซักถาม และข้อ 3 กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ เช่น ฝึกปฏิบัติมารยาทไทยซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม
แสดงความไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้
มีการอภิปราย บรรยาย กิจกรรมที่สนุก มีการเล่นเกมสื่อนเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ฝึกให้ปฏิบัติ
มากกว่ามากกว่าทฤษฎี จัดกิจกรรมเข้าค่ายวัฒนธรรมไทยและจัดกระบวนการคิดในการ
แก้ปัญหา ฝึกให้นักเรียนกล้าคิด กล้าตอบ พาไปทัศนศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมจริง การศึกษา
ค้นคว้า การไปทัศนศึกษาสถานที่ทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมกลุ่ม

ตาราง 20 แสดงความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลในหลักสูตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	การใช้แบบทดสอบ	3.48	.620
2	การสังเกตพฤติกรรมการเรียน	3.89	.727
3	ผลงานการศึกษาค้นคว้า	3.71	.710
4	การสังเกตทักษะกระบวนการคิดจากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และการแสดงความคิดเห็น	3.66	.651
5	การสังเกตการทำงานกลุ่ม	3.81	.596
6	ผลการรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.68	.647
7	การสังเกตการจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.66	.745

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการวัดผลประเมินผลในแต่ละประเด็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50) ยกเว้นข้อ 1 ประเด็นการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านวัฒนธรรม ประเมินการเข้ากิจกรรมกลุ่มโดยให้หัวหน้ากลุ่มสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม จากการตอบคำถาม ประเมินจากการศึกษาค้นคว้า สังเกตทักษะการคิด การนำเสนอผลงาน

ตาราง 21 แสดงความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ในหลักสูตรของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1	ภาพ ข่าว เหตุการณ์จากสื่อต่างๆ	3.89	.680
2	สื่อจากวีซีดี วีดีทัศน์	3.71	.837
3	ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	4.06	.674
4	แหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.74	.808
5	แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง	3.77	.798
6	แหล่งเรียนรู้ทางด้านความเป็นอยู่ของไทยในอดีต	3.76	.761

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นด้านการสื่อและแหล่งเรียนรู้ใน
ทุกประเด็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ ควรมีการค้นคว้า
จากสภาพจริง สื่อวีซีดีวัฒนธรรมและประเพณีไทยในอดีต จัดทัศนศึกษาสถานที่จริงที่เกี่ยวข้อง
จัดนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียง สื่อที่เน้นให้นักเรียนคิด

ตาราง 22 แสดงการจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรม
เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่	ลำดับที่ ของความคิดเห็น
1. ปัญหาทางวัฒนธรรมทางด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ เกิดขึ้นในโรงเรียนชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง		
1.1 การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ	189	2
1.2 การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ	174	3
1.3 การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม	189	2
1.4 การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ	200	1

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ความถี่ ของความคิดเห็น	ลำดับที่
1.5 การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย น้อยเกินไป	128	4
2. กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้แก่กิจกรรมอะไรบ้าง		
2.1 วันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา	174	1
2.2 วันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์	143	3
2.3 กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติ ตนตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถี ไทย"	149	2
2.4 กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	133	4

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้จัดอันดับความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และ
การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย โดยจัดอันดับในด้านปัญหาทาง
วัฒนธรรมทางด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนชุมชนดังนี้ ปัญหาสำคัญอันดับที่
1 ได้แก่ การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 200
ปัญหาอันดับที่ 2 ได้แก่ การแต่งกายไม่เหมาะสม และซึ่งมีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็น
เท่ากับ คือ การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 189 ปัญหา
อันดับที่ 3 ได้แก่ การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ
174 ปัญหาอันดับที่ 4 การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทยน้อยเกินไป มีค่าความถี่ใน
การแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 128 และปัญหาที่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ การขาด
ความรับผิดชอบหน้าที่ ขาดคุณธรรม จริยธรรม

สำหรับกิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีไทย
พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จัดอันดับการจัดกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 1
ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา
มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 174 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 2 ได้แก่

กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถีไทย" มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 149 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 3 ได้แก่ วันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์ มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 143 กิจกรรมที่ให้ความสำคัญอันดับ 4 ได้แก่ กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย มีค่าความถี่ในการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 133 และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเรื่องให้จัดตั้งชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมไทยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ประกอบการ บุคคลใน ชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	ด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมไทย			
1.	เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป	3.98	4.17	3.95
2.	สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันทางด้านวัตถุ ทำให้มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจก่อให้เกิดภาวะความเครียด ความเป็นอยู่ และค่านิยม	3.84	4.10	3.85
3.	ปัจจุบันบุคคลในสังคมขาดคุณธรรมและจริยธรรมมากขึ้น	3.83	4.15	3.82
4.	ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยกำลังจะหายไปจากสังคมไทย	3.60	3.71	3.53
5.	ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและสภาวะเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.19	4.10	3.89
6.	ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับ วัฒนธรรมไทยมากขึ้น	4.17	4.32	4.24

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคลใน ชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
7	เด็กและเยาวชนไทยขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย	3.56	3.85	3.50
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.60	4.06	3.81

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมไทยของผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50) แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน ซึ่งจากค่าเฉลี่ยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนบุคคลในชุมชน (ค่าเฉลี่ย=3.60) กับนักเรียน (ค่าเฉลี่ย =3.81) มีค่าเฉลี่ยรวมที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการจัดเนื้อหาสาระของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	ด้านเนื้อหาสาระ			
1	ความรู้เรื่องประวัติวิถีชีวิตไทย	3.97	4.24	3.53
2	ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย	3.83	4.05	3.45
3	มารยาทไทยเรื่องการทำความเคารพ	3.62	4.34	3.61
4	มารยาทในสถานศึกษา	3.63	4.22	3.56
5	มารยาทในการยืน เดิน นอน	3.35	4.02	3.26
6	ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทย	3.51	4.20	3.63
7	ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทย	3.44	4.20	3.79
8	ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย	3.54	4.15	3.68

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
9	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	3.71	4.27	3.79
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	4.18	3.59

จากตาราง 24 พบว่า ความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเนื้อหาสาระเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นอน ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่แน่ใจต่อการนำมาจัดการเรียนการสอน และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ เนื้อหาสาระเรื่องความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 2.51-3.50) และพบว่า ความคิดเห็นในแต่ละประเด็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50) และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมของผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน(3.62) กับค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นรวมของนักเรียน(3.59) มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
1	การบรรยาย	-	3.20	3.45
2	การอภิปรายซักถาม	-	4.00	3.34
3	การฝึกปฏิบัติ เช่น ฝึกปฏิบัติมารยาทไทย	-	4.34	3.47
4	การทำตนศึกษา	-	3.80	3.74
5	การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมี การร่วมมือ พึ่งพาอาศัยกัน	-	4.05	3.84
6	การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต การสัมภาษณ์จากบุคคลที่	-	4.12	4.03

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	เกี่ยวข้องกับ เป็นต้น			
7	กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด เช่น การคิด แก้ปัญหา	-	4.17	3.87
8	การเข้าร่วมกิจกรรมจริง เช่น เข้าร่วมกิจกรรม วัฒนธรรมประเพณีไทย	-	4.31	3.82
9	การให้ผู้เรียนได้จัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	-	4.05	3.66
	ค่าเฉลี่ยรวม		4.00	3.69

จากตาราง 25 พบว่า ความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร
ครู กับนักเรียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง
3.51- 4.50) และมีประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการบรรยาย การอภิปราย
ซักถาม และการฝึกปฏิบัติที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง
3.51- 4.50) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดผลประเมินผลของกลุ่ม
ตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง บุคคล ในชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	ด้านการวัดและประเมินผล			
1	การใช้แบบทดสอบ	-	3.35	3.48
2	การสังเกตพฤติกรรมการเรียน	-	4.07	3.89
3	ผลงานการศึกษาค้นคว้า	-	3.95	3.71
4	การสังเกตทักษะกระบวนการคิดจากการตอบ คำถาม การนำเสนอผลงาน และการแสดง ความคิดเห็น	-	4.12	3.66

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง ในชุมชน	บุคคล ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
5	การสังเกตการทำงานกลุ่ม	-	3.90	3.81
6	ผลการรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	-	3.80	3.68
7	การสังเกตการจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย	-	3.95	3.66
	ค่าเฉลี่ยรวม		3.89	3.70

จากตาราง 26 พบว่า ความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร
ครู กับนักเรียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง
3.51- 4.50) และมีประเด็นที่ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ คือ การวัดและประเมินผล โดยใช้
แบบทดสอบ (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมของทั้ง 2
กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ของกลุ่ม
ตัวอย่าง 3 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (mean)		
		ผู้ปกครอง ในชุมชน	บุคคล ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
	ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้			
1	ภาพ ข่าว เหตุการณ์จากสื่อต่าง ๆ	3.67	3.98	3.89
2	สื่อจากวีซีดี วีดีทัศน์	3.68	3.95	3.71
3	ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.89	4.07	4.06
4	แหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.65	4.15	3.74
5	แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจพอเพียง	3.75	4.15	3.77
6	แหล่งเรียนรู้ทางด้านความเป็นอยู่ของไทยใน อดีต	3.65	4.10	3.76
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	4.07	3.82

จากตาราง 27 พบว่า ความคิดเห็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ของผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นทุกประเด็นมีระดับเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย (mean) อยู่ระหว่าง 3.51- 4.50) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการจัดอันดับความสำคัญความคิดเห็นด้านวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	การจัดลำดับที่		
		ผู้ปกครอง บุคคลใน ชุมชน	ผู้บริหาร ครู	นักเรียน
1	ปัญหาทางวัฒนธรรมทางด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน/ชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง			
	1.1 การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ	3	2	2
	1.2 การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ	1	3	3
	1.3 การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม	4	4	2
	1.4 การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ	2	1	1
	1.5 การมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีไทย น้อยเกินไป	5	5	4
2	กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้แก่กิจกรรม อะไรบ้าง			
	2.1 วันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา	1	1	1
	2.2 วันสำคัญทางประเพณีไทย เช่น วันสารทไทย วันสงกรานต์	2	4	3
	2.3 กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามตามวิถี ไทยเช่น กิจกรรม "เพชรงามตามวิถีไทย"	3	2	2
	2.4 กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย	4	3	4

จากตารางที่ 28 พบว่า ความคิดเห็นด้านปัญหาทางวัฒนธรรมทางด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่าเป็นสำคัญลำดับที่ 1 คือ การไม่มีมารยาท ขาดสัมมาคารวะ ปัญหาสำคัญอันดับที่ 2 คือ การขาดน้ำใจเอื้อเฟื้อ ปัญหาสำคัญอันดับที่ 3 คือการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยเกินฐานะ ส่วนปัญหาสำคัญลำดับที่ 4 ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีความคิดเห็นตรงกัน คือ การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ส่วนปัญหาเรื่องการมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทยน้อยเกินไปถูกจัดอยู่ในลำดับสุดท้าย

และพบว่า กิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีไทย กลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่าควรจัดเป็นอันดับ 1 คือ กิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรม ที่ควรจัดเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู กับนักเรียน มีความคิดเห็นตรงกัน คือ กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม “เพชรงามตามวิถีไทย” ส่วนกิจกรรมที่ควรจัดลำดับที่ 3 มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน และกิจกรรมที่ควรจัดในลำดับที่ 4 คือ กิจกรรมประกวดโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย

สรุปขั้นตอนจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ นำมาพัฒนาหลักสูตรโครงสร้าง ดังนี้

ด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคม ประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกประเด็นซึ่งเป็นปัญหาที่จะสร้างหลักสูตรเพื่อนำมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาสังคมที่พบ

ด้านเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นอน กลุ่มประชากร ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน และนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ ซึ่งเนื้อหาสาระเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นอน จะไม่ถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตร เนื้อหาสาระในเรื่องอื่นๆ กลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นในระดับมาก ซึ่งจะนำมาบรรจุในหลักสูตร ได้แก่ ประวัติวิถีชีวิตไทย ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย มารยาทไทยเรื่องการทำความเคารพ มารยาทในสถานศึกษา ประเพณีไทย เอกลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน จะต้องใช้วิธีการสอนแบบบรรยายให้น้อยลง สอนโดยการฝึกปฏิบัติ การทัศนศึกษา การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีการร่วมมือพึ่งพาอาศัยกัน การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตการสัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด การเข้าร่วมกิจกรรมจริง เช่น เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีไทย การให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย

ด้านการวัดผลประเมินผล หลักสูตรวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน จะใช้วิธีการประเมินด้วยแบบทดสอบให้น้อยลง วิธีการประเมินผลที่ควรใช้ ได้แก่ การสังเกตการเรียนรู้ การสังเกตทักษะกระบวนการคิดจากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็น การสังเกตการทำงานกลุ่ม ผลการรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีไทย การสังเกตการจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีไทย

ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ สื่อที่จะนำมาใช้ในหลักสูตร ได้แก่ ภาพ ข่าว เหตุการณ์จากสื่อต่างๆ สื่อจากวีซีดี วีดีทัศน์ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งเรียนรู้ทางด้านความเป็นอยู่ของไทยในอดีต การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ควรจัด ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตนตามวิถีไทย เช่น กิจกรรม “เพชรงามตามวิถีไทย”

พัฒนาหลักสูตรโครงร่าง หลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง

ผลการพัฒนาหลักสูตรโครงร่างหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองแค "สรกิจพิทยา" โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมากำหนดประเด็นในการร่างหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ 1. พัฒนาหลักสูตรโครงร่าง 2. ประเมินหลักสูตรโครงร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ 3. ปรับปรุงหลักสูตรโครงร่าง

ผลการพัฒนาหลักสูตรโครงร่าง

องค์ประกอบของหลักสูตรโครงร่าง หลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย วัฒนธรรม ประเพณีเอกลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทย เศรษฐกิจพอเพียง เวลาที่ทำการสอน 20 ชั่วโมง ทักษะศึกษา 1 วัน

ประเมินหลักสูตรโครงร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินหลักสูตรโครงร่างเป็นการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรโครงร่าง แนวการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

นำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ค่าดัชนีความสอดคล้องของการพัฒนาหลักสูตรโครงร่างที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.8 – 1.0 แสดงว่าองค์ประกอบหลักสูตรโครงร่างมีความสอดคล้องเหมาะสม สามารถนำไปทดลองใช้ได้ และมีผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตร มีรายละเอียดการแก้ไขปรับปรุงดังต่อไปนี้

1. ด้านเป้าหมายของหลักสูตรกำหนดกว้างไปไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ผู้วิจัยได้ปรับเป้าหมายของหลักสูตรตามที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
2. คำอธิบายรายวิชา ผู้วิจัยได้เพิ่มรายละเอียดในการฝึกปฏิบัติ และแก้ไขข้อความให้ชัดเจน การวัดผลประเมินผลที่มีอยู่ในคำอธิบายรายวิชาได้ตัดออก เพราะมีอยู่ในหลักสูตรในด้านการวัดผลประเมินผลแล้ว
3. การวัดผลประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยปรับปรุงการวัดให้ตรงกับเนื้อหาสาระที่หลักสูตรกำหนด
4. แผนการสอนด้านการวัดผลประเมินผล ผู้วิจัยได้เพิ่มเกณฑ์การวัด (rubric) ให้ชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ได้นำหลักสูตรโครงร่างไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ใช้เวลาทดลอง 20 ชั่วโมง และทัศนศึกษาในวันเสาร์ 1 วัน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเอง โดยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งสรุปผลการทดลองใช้หลักสูตร ดังต่อไปนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย กำหนดอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 4 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมไทยในสมัยสุโขทัย อโยธยา กรุงธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์ การจัดกิจกรรมจะให้ดูวีซีดีภาพยนตร์ และเข้าฐานศึกษาใบความรู้ทำใบงานตามฐานการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนนักเรียนมีความสนใจการชมภาพยนตร์มาก เนื่องจากเป็นการดำเนินชีวิตในสมัยโบราณ ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นให้นักเรียนสังเกตสภาพแวดล้อม การแต่งกาย วิธีการดำเนินชีวิต โดยไม่ได้เน้นให้นักเรียนดูเนื้อเรื่องจากภาพยนตร์ นักเรียนสามารถเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นตามกิจกรรมที่กำหนดได้เป็นอย่างดี แต่การนำเสนอด้วยวิธีการเขียนยังบกพร่องเรื่องการเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์ และเรื่องการใช้ภาษา เวลาไม่พอกับกิจกรรมที่จัดไว้ต้องมีการปรับเพิ่มเวลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องรอบรู้เรื่องไทย กำหนดอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 12 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้เรื่องความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ความรู้เกี่ยวกับ

ประเพณี ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของไทย ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย วิธีการจัดกิจกรรม โดยให้นักเรียนวิเคราะห์จากภาพ ข่าว การฝึกปฏิบัติ การแสดงบทบาทสมมติ การสืบค้น การสัมภาษณ์ การศึกษาใบความรู้ การทำใบงาน การจัดบอร์ด ผลการทดลองให้นักเรียนสนใจดี โดยเฉพาะในภาคปฏิบัติมารยาท นักเรียนปฏิบัติด้วยความสนุกสนาน รวมทั้งการแสดงบทบาทสมมติ ปัญหาที่พบ คือ เนื้อหาสาระที่กำหนดมากเกินไปเวลาที่กำหนดไว้ไม่เพียงพอ ต้องมีการเพิ่มเวลา แต่ทุกเนื้อหาและทุกกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนนักเรียนมีความสนใจดี ยกเว้นเรื่องของการสัมภาษณ์ และการสืบค้นข้อมูลที่นักเรียนมีเวลาค่อนข้างน้อย จึงส่งงานไม่ครบตามที่กำหนด การแก้ปัญหาควรปรับเวลาที่ทำการสอนให้เหมาะสม ไม่ควรตัดกิจกรรมหรือเนื้อหาสาระ เพราะการได้เรียนรู้และทำตามกิจกรรมที่กำหนด นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กำหนดอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 4 ชั่วโมง เป็นการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการจัดกิจกรรมโดยให้ศึกษาข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน ชมวีดิทัศน์พระราชกรณียกิจ ศึกษาใบความรู้ ศึกษาวิเคราะห์จากใบกิจกรรม ผลการทดลองนักเรียนมีความสนใจพอสมควร แต่จากการสังเกตนักเรียนจะชอบเรียนรู้ด้วยวิธีการชมวีดิทัศน์มากกว่าการศึกษาจากใบความรู้ และนักเรียนส่วนใหญ่ยังคิดไม่กว้างขวาง ไม่ครอบคลุม จึงต้องให้โอกาสนักเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการคิดโดยการปรับเวลาให้เพิ่มมากขึ้น

จากข้อสังเกตการทดลองใช้หลักสูตรโครงร่าง พบว่า มีปัญหาเรื่องระยะเวลาทุกหน่วยการเรียนรู้ เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การทำงานเป็นกลุ่ม จึงต้องใช้เวลามาก และความสามารถของนักเรียนในด้านนี้ยังต้องได้รับการพัฒนาจะนั้นในการเรียนการสอน การปรับเวลาให้ยืดหยุ่นจึงมีความสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม และจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ ความกระตือรือร้น และส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชั่วโมง มีนักเรียนบางคนเท่านั้นที่ไม่สนใจ เช่น ในกิจกรรมที่แสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเนื่องมาจากยังไม่สามารถคิดอย่างหลากหลายได้ และคิดซ้ำ ทำให้เป้าหมายต่อการที่ต้องคิด

ขั้นที่ 4 ผลการประเมินผลหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองแค "สริกสิพทยา" ดำเนินการประเมินผล 3 ขั้นตอนดังนี้ 1. ประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร โดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนใช้หลักสูตรโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตรโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน 3. ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยประเมินดังต่อไปนี้

ทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการใช้หลักสูตร ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย สอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้ ประเมินผลคะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนใช้หลักสูตร จากจำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 19.70 และ ส่วนเบี่ยงเบน (S.D.) 5.22 ซึ่งจะนำผลการทดสอบก่อนเรียนไปเปรียบเทียบกับผลการทดสอบหลังเรียนเพื่อหาคุณภาพของหลักสูตรต่อไป

ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตรโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน โดยการสังเกตที่เป็นระเบียบหรือเป็นทางการ (structured observation) จะสังเกตพฤติกรรมในขณะที่กำลังศึกษาหลักสูตรเพิ่มเติม วิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน จะสังเกตการปฏิบัติตนในด้านความสนใจ ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จะให้นักเรียนได้ชมวีซีดีประกอบการเรียนรู้จากใบความรู้ และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ และการทัศนศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จะให้นักเรียนดูสมุดภาพ ชมวีซีดี แสดงบทบาทสมมุติ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ การทัศนศึกษา ฝึกปฏิบัติมารยาทไทย การเผยแพร่มารยาท หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จะให้ชมวีดีทัศน์ ศึกษาจากกรณีตัวอย่าง คิดวิเคราะห์ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนจากจำนวนนักเรียน 30 คน ปรากฏผลการสังเกต ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมที่สังเกต	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1			หน่วยการเรียนรู้ที่ 2			หน่วยการเรียนรู้ที่ 3		
	จำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมระดับการปฏิบัติ								
	3	2	1	3	2	1	3	2	1
ความสนใจ	25	3	2	30	-	-	20	5	5
ความกระตือรือร้น	25	3	2	30	-	-	20	5	5
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	25	4	1	30	-	-	22	5	3

จากตาราง 29 พบว่า ทุกหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก (ระดับ 3) แต่ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จะเน้นเรื่องของกระบวนการคิด การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายซักถาม นักเรียนจะมีพฤติกรรมการเรียนที่ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ 3 ลดลง จากการสังเกต พบว่า

กิจกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกและกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การฝึกปฏิบัติมารยาท การเผยแพร่มารยาทไทย การชมวีซีดีภาพยนตร์ วิดิทัศน์ นักเรียนจะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก (ระดับ 3) ทุกประเด็น ส่วนที่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ระดับ 2) หรือมีพฤติกรรมในระดับน้อย (ระดับ 1) จะเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด การมอบหมายงานให้ทำเป็นการบ้าน เช่น สืบค้น การทำเอกสารเผยแพร่

ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบ จากจำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 34.50 และ ส่วนเบี่ยงเบน (S.D.) 4.72 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองใช้หลักสูตร นำผลคะแนนจากการประเมินก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบ t - test แบบ Dependent การคำนวณ t - test ใช้โปรแกรม SPSS for window ปรากฏผลดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนการทดลองใช้ และหลังการทดลองใช้หลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน

ความรู้ความเข้าใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	t	Sig
	\bar{X}	มาตรฐาน S.D.		
ก่อนใช้หลักสูตร	19.70	5.22	-20.935	.000
หลังใช้หลักสูตร	34.50	4.72		

จากตาราง 30 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้หลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน หลังการทดลองใช้สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเมินหลักสูตรจากการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ประเมินจากทักษะกระบวนการการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ในรูปแบบต่างๆ โดยประเด็นการประเมินจะสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การทำแผ่นพับ ประเมินจากความคิดสร้างสรรค์ ความน่าสนใจของกิจกรรม

คุณภาพของงาน โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย จากผลงานของนักเรียนที่ศึกษาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน พบว่านักเรียนดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ 1. เผยแพร่มารยาทไทยและจัดกิจกรรมการประกวดมารยาทไทยในลักษณะของโครงการ 2. การทำแผ่นพับเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย 3. การจัดบอร์ด จากกิจกรรมดังกล่าวสรุปผลการประเมินของแต่ละกิจกรรม ดังนี้คือ

กิจกรรมเผยแพร่มารยาทไทยและจัดกิจกรรมการประกวดมารยาทไทย นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมเผยแพร่มารยาทให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในลักษณะของโครงการการประกวดมารยาทไทย มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยประสานงานติดต่อกับครูที่ปรึกษาเพื่อขออนุญาตเวลาในช่วงโฮมรูมฝึกซ้อมนักเรียนให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับมารยาทไทย และดำเนินการประกวดมารยาทโดยประสานงานกับนักเรียนที่ฝึกซ้อมมารยาทในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อประกวดมารยาทร่วมกัน ปรากฏผลการประเมินดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงผลการประเมินกิจกรรมเผยแพร่มารยาทไทย

ประเด็นการประเมิน	คะแนนเต็มแต่ละด้าน	คะแนนเต็มแต่ละด้าน		รวมคะแนนทุกประเด็น	
		\bar{X}	SD.	\bar{X}	S.D.
1. มีการวางแผนการทำงานอย่าง เป็นขั้นตอน	3	2.73	.45	9	8.37 .67
2. มีการทำงานอย่างเป็นระบบ รู้จักการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	3	2.70	.47		
3. คุณภาพของงานที่ปฏิบัติ	3	2.93	.25		

จากตาราง 31 พบว่า ผลการดำเนินงานนักเรียนส่วนมากมีการวางแผนการทำงานอย่างมีขั้นตอนในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.73$) มีการทำงานอย่างเป็นระบบรู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.70$) ผลงานมีคุณภาพในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.93$) ได้รับความชื่นชมและความสนใจจากนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและครูที่ปรึกษาทุกท่าน

การทำแผ่นพับเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี จากเว็บไซต์ นำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาจัดรูปแบบในลักษณะของแผ่นพับเพื่อการนำเสนอ และได้นำแผ่นไปเผยแพร่ให้กับบุคคลต่างๆ ปรากฏผลการประเมินดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงผลการประเมินการทำแผ่นพับเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย

ประเด็นการประเมิน	คะแนน เต็มแต่ละ ด้าน			รวม คะแนน ทุก ประเด็น		
		\bar{X}	SD.		\bar{X}	SD.
1. ความคิดสร้างสรรค์	3	1.87	.73			
2. ความน่าสนใจ	3	2.47	.51	9	7.2	1.32
3. คุณภาพของงาน	3	2.87	.35			

จากตาราง 32 พบว่า นักเรียนสามารถทำแผ่นพับเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีได้
น่าสนใจในระดับดี ($\bar{X}=2.47$) ผลงานมีคุณภาพในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.87$) แต่ความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.87$) เนื่องจากผลงานไม่หลากหลายมีความคล้ายคลึงกัน และ
การส่งผลงานการทำแผ่นพับล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด การเผยแพร่แผ่นพับจึงเผยแพร่ไปยังกลุ่ม
ต่างๆ จึงมีจำนวนน้อย

การจัดบอร์ดเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีไทย นักเรียนแบ่งกลุ่มในการจัดบอร์ด คือ
การจัดบอร์ดเรื่องมารยาทเพื่อให้สอดคล้องกับการเผยแพร่มารยาทไทย และจัดบอร์ดเรื่อง
วัฒนธรรมประเพณี มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น การค้นหาข้อมูล การจัดเตรียม
อุปกรณ์ในการจัดบอร์ด ปรากฏผลการประเมินการจัดบอร์ดดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงผลการประเมินการจัดบอร์ด

ประเด็นการประเมิน	คะแนน เต็มแต่ละ ด้าน			รวม คะแนน ทุก ประเด็น		
		\bar{X}	SD.		\bar{X}	SD.
1. เนื้อหาสาระจากการจัดบอร์ด	3	2.67	.48			
2. การจัดรูปแบบสวยงาม น่าสนใจ	3	2.83	.37	9	7.57	.86
3. จัดบอร์ดตรงตามเวลาที่กำหนด	3	1.83	.70			

จากตาราง 33 พบว่า นักเรียนสามารถจัดบอร์ดได้นือหาสาระจากบอร์ดในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.67$) การจัดรูปแบบสวยงามน่าสนใจในระดับดีมาก ($\bar{X}=2.83$) แต่การจัดบอร์ดไม่ตรงตามกำหนด ($\bar{X}=1.83$)

สอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนเขียนบรรยาย แสดงความรู้สึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพิ่มเติม วิธีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่จัดกิจกรรม ในหลักสูตร จากนักเรียน 30 คน ปรากฏผลดังนี้

นักเรียนที่มีความรู้สึกพึงพอใจต่อการบรรยาย กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ การอภิปรายซักถามมี 20 คน จากการให้เหตุผลของนักเรียน พบว่า การบรรยายช่วยเสริมความรู้ และการอภิปรายซักถามจะทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น สำหรับการสืบค้นได้ฝึกให้นักได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนที่ไม่ชอบกิจกรรมดังกล่าวให้เหตุผลว่า ไม่ชอบการแสดงความคิดเห็น ไม่ชอบตอบคำถาม คุรุใช้เวลาในการคิดคำตอบน้อยเกินไป และไม่มีเวลาในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมตามที่ครูกำหนด

นักเรียนที่มีความรู้สึกพึงพอใจต่อกิจกรรมทัศนศึกษา การให้ชมวีซีดี การฝึกปฏิบัติ มารยาท และการเผยแพร่มารยาทไทย มี 30 คน จากการให้เหตุผลของนักเรียน พบว่า กิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง มีความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม ได้ฝึกความกล้าแสดงออก ได้ฝึกความเป็นผู้นำ

เมื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์จากการบรรยายความพึงพอใจมาสังเคราะห์ พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรในระดับมาก และแสดงความคิดเห็นชื่นชมที่มีกิจกรรมหลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งเสนอแนะให้มีการดำเนินกิจกรรมการประกวดมารยาทไทยต่อไปอีก เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทยอีกวิธีหนึ่ง และยังฝึกนักเรียนให้เป็นผู้นำในการนำความรู้ไปเผยแพร่ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกภูมิใจ และเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ข้อเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มเวลาในแต่ละกิจกรรมให้มากขึ้น ครูควรจะให้ช้าลงเพื่อให้ นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้ พบว่า มีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข คือ การเพิ่มสาระการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิตของประชาชนในอำเภอหนองแค สภาพปัญหาของอำเภอหนองแค ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับชุมชนในอำเภอหนองแค จึงมีการปรับเพิ่มเนื้อหาสาระ ส่วนเวลาที่การสอนในแต่ละกิจกรรมจะต้องมีการปรับเวลาเพิ่มขึ้น เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่มีจุดเน้นที่

ต้องการให้เกิดทักษะแก่นักเรียนในด้านต่างๆ ที่ต้องใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมมาก ทักษะที่ต้องใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมจึงจะเกิดทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะกระบวนการคิด การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติมารยาท ฯ เป็นต้น และข้อต้องปรับปรุงอีกประเด็นหนึ่งคือ ควรจะสอนให้ช้าลง ดังนั้นจึงยืดหยุ่นระยะเวลาให้เหมาะสม โดยมีการปรับแก้ไขเวลาที่ทำการสอนดังนี้

ตาราง 34 แสดงหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไข

หน่วยที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมงเก่า		จำนวนชั่วโมงปรับใหม่	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ประวัติวิถีชีวิตสังคมไทย	4	-	6	-
2	รอบรู้เรื่องไทย	8	4	13	3
3	อยู่อย่างไทย	4	-	6	-
	รวม	16	4	25	3
	รวมเวลาทั้งหมด		20		28

จากตาราง 34 แสดงการปรับปรุงเวลาในการสอน ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จากเดิม 4 ชั่วโมง ปรับเป็น 6 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 จากเดิม 12 ชั่วโมงปรับเป็น 16 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จากเดิม 4 ชั่วโมงปรับเป็น 6 ชั่วโมง รวมเวลาจากเดิม 20 ชั่วโมง ปรับแก้ไขเป็น 28 ชั่วโมง